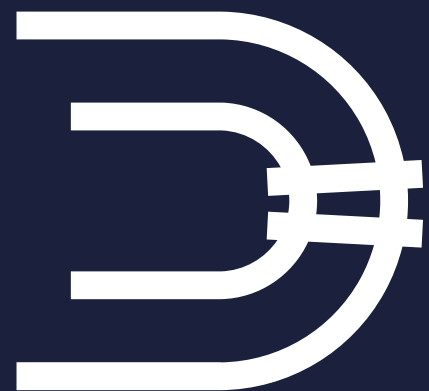

Masterplan
2026

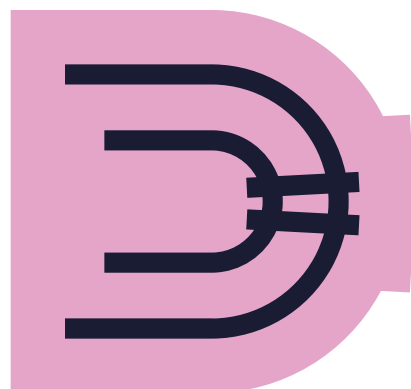
**DUITS
LIJNTJE**

**Van spoorlijn
naar levensader.**

KEET

DUITS
LIJNTJE

Masterplan 2026

Kunststichting Meierijstad

met dank aan kunstadviseur Jos Wilbrink, kunstenaar Jan van IJzendoorn en alle betrokken organisaties, makers en inwoners.

Communicatie & vormgeving: Buro KEET

Het Duits Lijntje: van spoorlijn naar levensader

Door dorpen en langs weiden en velden loopt een oude lijn. Een spoor dat ooit reizigers verbond, en nu opnieuw tot leven komt. Niet met stoom en staal, maar met ideeën, kunst en natuur. Waar ooit treinen reden, groeien nu bloemen, beelden en verhalen.

Het Duits Lijntje wordt een plek waar de geschiedenis fluistert en de toekomst haar eerste woorden spreekt.

Een lijn die leeft. Een lijn die inspireert en verbindt.

Iedereen in Meerijstad kent het Lijntje. We zijn er opgegroeid, hebben er gewandeld, gefietst, gespeeld. We kennen het licht dat over de akkers valt, het riet dat zacht beweegt bij de oude perrons, het ritme van de biels onder onze voeten. Dat spoor, ooit een teken van vooruitgang, is nu een drager van iets nieuws. Van verhalen, van kunst, van verbeelding. Het Lijntje wordt een route van verwondering, waar mensen opnieuw ontdekken hoe dichtbij schoonheid eigenlijk is.

Een lijn vol leven

Op initiatief van **Kunststichting Meierijstad** ontwikkelen kunstadviseur **Jos Wilbrink** en kunstenaar **Jan van IJzendoorn** een masterplan voor het Duits Lijntje als één doorlopende route waarin kunst, natuur, erfgoed en participatie samenkomen.

Kunstenaars schetsen een toekomstscenario in samenspraak met de gemeente, erfgoedsector, natuur- en ecologiedeskundigen, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en inwoners.

Eén herkenbare lijn die groeit en steeds sterker zichtbaar wordt. Een route die uitnodigt tot verwonderen, leren, ontmoeten en bewegen.

Er komen inspirerende plekken die passen in het landschap én in wat er lokaal leeft:

- kunst die verrast,
- natuur die wordt versterkt,
- momenten die uitnodigen tot rust, gesprek en bewust kijken.

Zo groeit het Duits Lijntje uit tot een openluchtpodium waar bewoners, bezoekers, makers en organisaties samen betekenis geven aan de omgeving.

Concept

Een ketting met bedeltjes

Het Duits Lijntje wordt één doorlopende groene lijn door Meierijstad.

Geen rechte route van A naar B, maar een levend landschap dat groeit en zich stap voor stap ontwikkelt. Een lijn die door dorpen, velden en natuurgebieden loopt en alles met elkaar verbindt. Langs deze lijn ontstaan plekken, verhalen en ontmoetingen. Sommige groot en zichtbaar, andere klein en verstopt in het landschap. Samen vormen ze een netwerk van natuur, kunst en beleving.

De groene ketting

De basis van Duits Lijntje is een doorlopende groene structuur: **Linea Botanica**. Een botanische lijn die de hele gemeente doorkruist. Bomen, struiken en bloemen vormen samen een levend landschap dat met de seizoenen mee verandert.

Het Arboretum, de boeketvegetatie en nieuwe natuurzones geven het Duits Lijntje kleur, biodiversiteit en herkenbaarheid. Hier ontstaat een groene levensader waar planten, dieren en mensen zich thuis voelen.

De bedeltjes

Langs deze groene ketting verschijnen bedeltjes: bijzondere plekken die het verhaal van het Duits Lijntje zichtbaar maken. Soms is het een kunstwerk, soms een rustplek, een historisch object of een plek waar natuur en landschap samenkomen. Elk bedeltje heeft zijn eigen karakter en betekenis. Samen vormen ze een reeks momenten van verwondering langs de route. Plekken waar je even stopt, kijkt en ontdekt.

De ommetjes

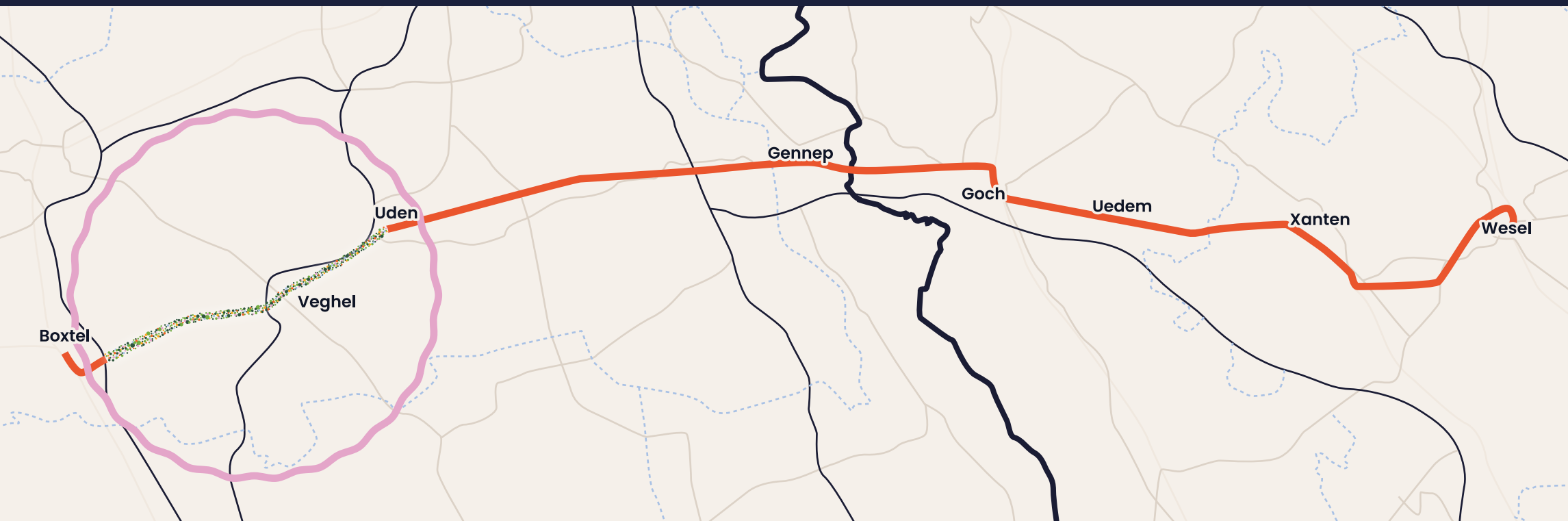
Vanuit dorpen, buurten en woonwijken lopen kleine routes naar het Lijntje toe. Deze ommetjes verbinden het Duits Lijntje met het dagelijks leven. Het zijn wandelingen die bewoners al maken: met de hond, tijdens een lunchpauze of op weg naar school. Door deze paden zichtbaar te maken en te verrijken met natuur of kunst ontstaat een netwerk van routes dat steeds verder vertakt. Zo groeit het Duits Lijntje uit tot een landschap dat niet alleen door de gemeente loopt, maar er middenin leeft.

De ketting

De groene levensader die alles verbindt

De oude spoorlijn verandert in één zachte, groene lijn. Een ketting van leven die alles met elkaar verbindt: dorpen, mensen, kunst, erfgoed en natuur. Een variatie aan bomen, struiken, bloemen, insecten en vogels. Afgewisseld met artistieke ingrepen als sculpturen, bijzonder vormgegeven plekken,

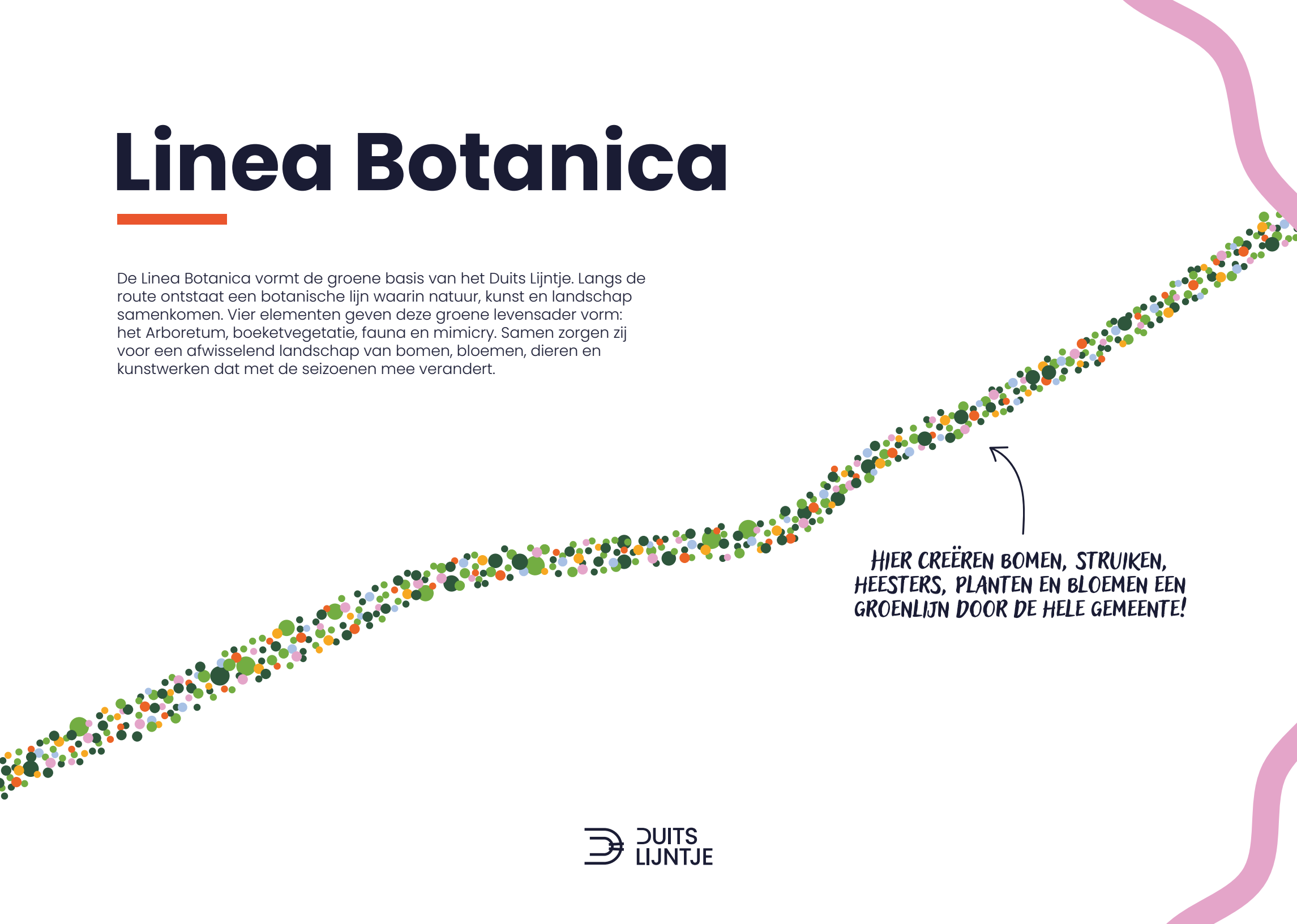
erfgoed objecten en ecologisch wenselijke ruimtelijke aanpassingen. Samen vormen ze een ritme dat je uitnodigt om te wandelen, fietsen, te kijken en even stil te staan. Een doorlopende lijn als een ketting met bedeltjes die aan weerszijden van Meierijstad door kan groeien naar aangrenzende gemeenten.

Linea Botanica

De Linea Botanica vormt de groene basis van het Duits Lijntje. Langs de route ontstaat een botanische lijn waarin natuur, kunst en landschap samenkomen. Vier elementen geven deze groene levensader vorm: het Arboretum, boeketvegetatie, fauna en mimicry. Samen zorgen zij voor een afwisselend landschap van bomen, bloemen, dieren en kunstwerken dat met de seizoenen mee verandert.

**HIER CREËREN BOMEN, STRUIKEN,
HEESTERS, PLANTEN EN BLOEMEN EEN
GROENLIJN DOOR DE HELE GEMEENTE!**

Het Arboretum

Het Arboretum is een openluchtmuseum van bomen en struiken. Inheemse soorten staan hier naast bijzondere exoten, als een levende encyclopedie van kleur en groen.

Geen strak park, maar een schilderachtig landschap dat zich met elke stap anders laat zien. Een plek om te leren, te dwalen, te ontdekken.

Een verzameling van bladeren, bloesem, bloemen en beweging.

Boeket- vegetatie

Kleuren zoals een kunstenaar ze zou kiezen

Boeketvegetatie geeft het Lijntje kleur, geur en beweging. Een mix van struiken en bloemen die zich als een schilderij langs het pad ontvouwt. Niet strak geplant, maar poëtisch aangebracht. Een boeket dat met de seizoenen mee verandert. Een plek waar je even stil wilt staan, omdat schoonheid soms midden op je pad staat. Een verzameling van bloemen, bloesem, bladeren en beweging.

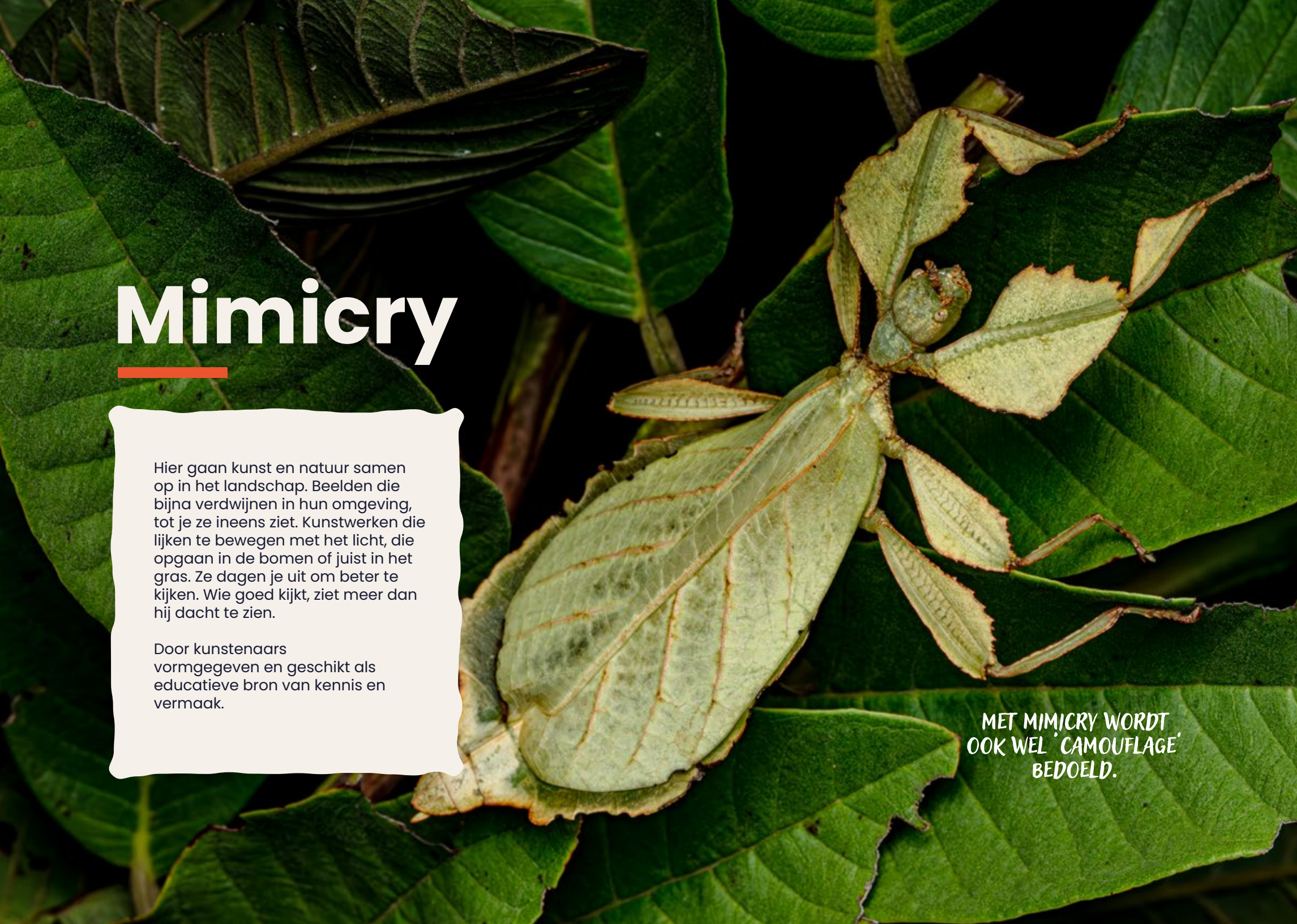
Fauna

Over het hele traject wordt het groen afgewisseld met sculpturen van dieren.

"Met aandacht voor vogels, reptielen
en andere dieren & insecten."

Mimicry

A detailed photograph of a leafhopper (Zukkerwinkler) resting on a green leaf. The insect's body and legs are perfectly camouflaged to look like the veins and edges of the leaf, demonstrating a natural example of mimicry. The background consists of other green leaves, some with visible damage from insects.

Hier gaan kunst en natuur samen op in het landschap. Beelden die bijna verdwijnen in hun omgeving, tot je ze ineens ziet. Kunstwerken die lijken te bewegen met het licht, die opgaan in de bomen of juist in het gras. Ze dagen je uit om beter te kijken. Wie goed kijkt, ziet meer dan hij dacht te zien.

Door kunstenaars vormgegeven en geschikt als educatieve bron van kennis en vermaak.

**MET MIMICRY WORDT
OOK WEL 'CAMOUFLAGE'
BEDOELD.**

Suggesties voor bijzondere plekken:

Bedeltjes

Langs het Duits Lijntje ontstaan bijzondere plekken.
Kleine momenten van verwondering die als bedeltjes aan een ketting
aan de route hangen.

Soms is het een kunstwerk, soms een rustplek, een bijzonder uitzicht of
een plek waar natuur, geschiedenis en verhalen samenkomen. Elk
bedeltje heeft zijn eigen karakter en betekenis, maar samen vormen ze
een herkenbaar ritme langs de lijn.

Schijndel

Een zachte entree naar het Lijntje markeert het begin van het Arboretum. Statige abelen staan als wachters langs de route, hun blik gericht op Boxtel, Veghel en verder.

Een haag vol bloesem begeleidt de overgang naar het landschap. Aan de randen van Schijndel en Veghel vertellen muurschilderingen op bedrijfsgevels hun verhaal. Deze schilderijen verbeelden de producten die hier worden gemaakt. Zo ontstaat een herkenbare en betekenisvolle route.

Sleedoorn

Abeel

Snelfietspad Schijndel-Uden

Plots zie je ze: grote, vrolijke figuren die met je meefietsen. Uitvergroot en speels van karakter trekken ze de aandacht.

Een gevel verandert in een wereld van kleur en beweging. Een kunstwerk dat je even laat stilstaan, zelfs als je haast hebt.

Stalen brug

Dicht bij het oude station en de historische treinstellen heeft de brug haar laatste rustplaats gevonden. Een kunstenaar creëert er een aangename verblijfsplek. Wandelaars en fietsers stoppen er even. Het is een rustplek én een podium voor kleinschalige theateractiviteiten, waar verhalen worden verteld en gedachten vrij kunnen stromen. **Een plek waar verleden, heden en toekomst elkaar ontmoeten.**

Station Veghel

Een plek waar verhalen binnenkomen. Niet meer met treinen, maar met mensen, kunst en ideeën.

Stootblok Spoorven

Plotseling eindigt het spoor. Waar iets eindigt komt ruimte voor iets nieuws. Een kunstenaar ontwerpt hier een plek van rust, afscheid en betekenis. Een begraafplaats voor dierbare huisdieren.

Marius Boender - Zuylen

Insectenhotel

Een kleine plek met grote betekenis. Nieuw leven tussen hout, holtes en bloemen. Daar waar het zinvol is worden bijzonder vormgegeven insectenhôtels geplaatst

David Veldhoen Melarium
(Honinghuis) Midden Delfland

Ecologische zone Krommedonk Komijnveld

Waar ecologie en kunst samenkomen. Stenig landschap versterkt de ecologische verbindingszone. Leven dat zich verstoppt; kikkers, salamanders, hagedissen.

Sannah Belzer 'Watermerk' Heusden

Boom bijenvereniging

Rond een solitaire boom ligt een plek die uitnodigt tot spel of ruimte geeft voor een kunstwerk.

Mariaheide

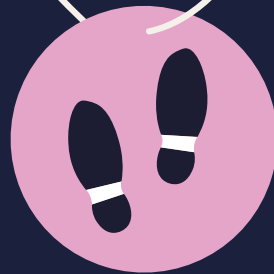
Kruising DL-Hintelstraat

Een rustplek voor wandelaars en fietsers, om even tot jezelf te komen. Hier kun je genieten van de orchideeëntuin en de bijzondere fantasiebegroeiing van een kunstenaar.

Tanja Smeets Terrarium

Ommetjes

Het Duits Lijntje is geen afgesloten route, maar een uitnodiging om het landschap te verkennen. Vanuit dorpen, buurten en woonwijken lopen kleine paden naar de lijn toe: ommetjes. Korte routes die bewoners dagelijks gebruiken — met de hond, tijdens een lunchwandeling of op weg naar school.

Deze ommetjes verbinden het Lijntje met het leven eromheen. Ze maken het spoor weer onderdeel van het dagelijks ritme van de omgeving.

Op bijzondere plekken langs deze routes kunnen kleine ingrepen ontstaan: een kunstwerk, een bankje, een bijzondere boom of een stukje natuur dat de plek herkenbaar maakt.

Zo groeit een netwerk van wandelingen dat steeds verder vertakt. Niet één route, maar een landschap vol mogelijkheden om telkens een nieuw ommetje te maken.

Jouw ommetje

Aan bewoners en bezoekers wordt gevraagd hun 'ommetjes' aan te geven die ze dagelijks maken, met de hond, tijdens de lunchpauze, of in een tussenuur op school. De ommetjes worden direct herkenbaar door passende vegetatie of een artistieke ingreep.

Karin Colen 'Voor
Altijd en Eeuwig'

Barry Flanagan
'The Acrobats'

Ommetje Gasthuisstraat

Langs de Aa Broeken zoekt een ommetje het water op. Vanuit de aangrenzende woonwijk loopt het pad door naar het riviertje de Aa en verder het natuurgebied in. Een overgang die de blik verbreedt. Op deze plek is ruimte voor een land-artproject, op initiatief van Stichting Brabantse Aa.

Bob Gramsma 'Riff PD
#18245' Flevopolder

Driehoek Park Bunderspad

Sir Grayson Perry RA

Ommetje Bunderspad

Dit driehoekige parkgebied, omsloten door bomen, ligt tussen een moeras en het Duits Lijntje. Vroeger reisden hier hoogwaardigheidsbekleders zoals tsaar Nikolaus, koning Edward VII en keizer Wilhelm II. Het park biedt ruimte voor een artistieke vertaling van deze bijzondere reizigers en gebeurtenissen.

Samen maken we het Lijntje

Iedere schakel telt

Het project groeit dankzij samenwerking. Bewoners, erfgoed, scholen, vrijwilligers, kunstenaars, bedrijven en organisaties maken samen de route.

Iedereen kan bijdragen:

- door mee te denken,
- door te planten,
- door verhalen te verzamelen,
- door te wandelen, fietsen

of simpelweg door het verhaal te delen.

Iedere schakel telt — samen maken we de lijn compleet.

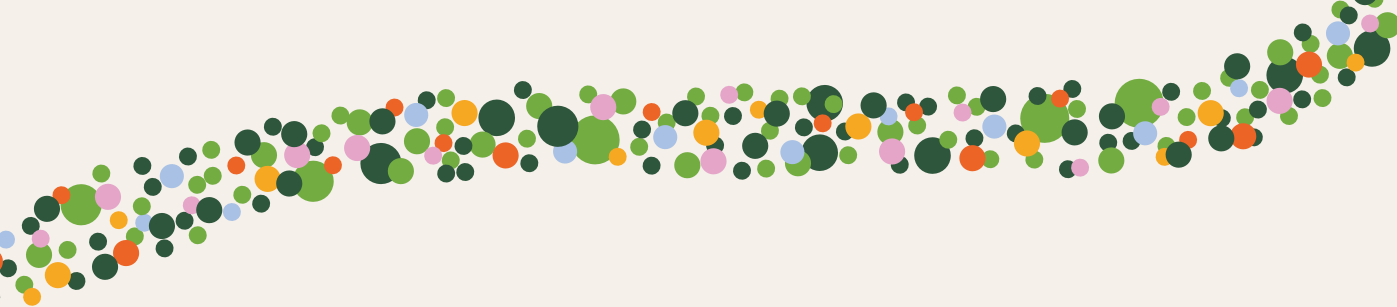
Kunststichting Meijerijstad zorgt voor de regie en levert de kunstenaars voor de afzonderlijke projecten.

Een nieuw icoon voor Meierijstad

Het Duits Lijntje groeit uit tot een herkenbaar symbool van verbeeldingskracht en samenwerking in de regio. Het laat zien hoe kunst en natuur een gebied kunnen versterken, en hoe een oud spoor kan uitgroeien tot een nieuw verhaal.

Wat ooit een grens was, wordt een uitnodiging. Wat ooit stil lag, komt weer in beweging. Wat ooit verleden was, wordt toekomst.

Financiering

Een voorbeeld stellend project met een lange termijnvisie biedt de mogelijkheid om niet alleen binnen de huidige gemeente impact te maken, maar ook uit te groeien naar aangrenzende gemeenten en zelfs tot over de grens in Duitsland. Het kan volledig geïntegreerd worden binnen bestaande gebiedsontwikkelingsplannen, waardoor het naadloos aansluit bij bredere stedelijke en regionale ambities.

Daarnaast biedt het project veel kansen op financiering vanuit verschillende domeinen. Denk aan subsidies voor kunst en cultuur, leefbaarheid, ecologie en samenwerking met het lokale bedrijfsleven. De veelzijdigheid van het initiatief maakt het bijzonder aantrekkelijk voor partners die waarde hechten aan zowel maatschappelijke, culturele als economische meerwaarde.

Meer weten?

Bekijk het moederdocument
via de QR-code

Kunststichting Meierijstad

met dank aan kunstadviseur Jos Wilbrink, kunstenaar Jan van IJzendoorn en alle betrokken organisaties, makers en inwoners.

Communicatie & vormgeving: Buro KEET

Masterplan
2026

